

2621.

Mouhijärvi

Pikkuruikkunen , pisanan t. luodin muotoinen kivi, säilynyt 3 sukupolvea suutari Selinin suvussa Mouhijärvellä Kortteenjärven kylässä; löyd. "korpin pesästä"; S.M.Y.:lle lahj. kirkkoh. J. Johansson.

S.M.Y.5/2-1889

2622.

S.M.Y.:n stipendiatin Hollolan kihlakunnassa yliopp. V. Wallinin kokoelma. Kts. S.M.Y. pöytäk. 5/11 ja verifik.

S.M.Y.5/11-1889

1 Kivikauden esineitä:

Nastola

1. Vaillinaisesti hiottu, terälle levenevä kourutalta, 142 1/2 mm. ptk., 58 mm. lv., 28 1/2 mm. pks., kouru pitkä, terän muoto kulmikas. Saatu Kalkkolan l. Immilän kylän Orjalan talosta, jonka vaari-vainaja, Mikko, oli sen parikymmentä vuotta sitä ennen löytänyt lähistössä olevan Pönnänkehän niityn laidasta .
2. Kantaan suippeneva kourutalta, kaunista vihertävää kiveä , 134 + mm. ptk., 41 mm. lv., 28+ mm. pks.; poikkil. , terän muoto kulmikas. Saatu Immilän alakylästä mustalaisvaimolta Lovisa Ekenbergiltä , joka sanoi löytäneensä sen Nastolan Kirkonkylän mailta.
- 3., Saviliuskamainen reikäkivi muodostamaton , 82- 101 1/2 mm. läpim. ristiinsä , 36 mm. pks. Pyhän taustan kylän Nihtilästä ; isäntä löytänyt sen Kivijärven saaren rannasta vesijätöstä.
4. Värttinän pyöräkivi, hiukan lohennut, pieni, 36+mm läpim., 14 1/2 mm pks. Löytänyt Pyhäntaustan kylän Mikkolan isäntä Kalle maaltaan suosta, aivan liki Alosen järven rantaa.

2622.

Asikkala

5. Samallinen, mutta paksumpi, 42 mm ristiinsä läpim., 23 mm pks. Löyd. Vesi-Vehmaan kylän Uostilan talon maalta, lähellä kartanoa; löytäjä aikaa kuollut; main. talosta lahjoitettu.
6. Kourutaltoa kirjavaa kiveä, pyöreäteräinen 158 + mm. ptk., 49 1/2 mm. lv., terälle ahdistuva, 27 mm. pks.; kanta ollut harjalle hiottu, vaan nyt rikottu. Löyd. Kopson kylän mailta. Lahj. räätäli J.K. Vilander.
7. Ohut tasapintainen reikäkivi, reunat pyälletty ja pinnat ristikkonaarmuilla uurretut, 61 1/2 - 64 1/2 mm. läpim. ristiinsä, 7 mm. pks. Löytänyt Kopson kylästä perunapeltoa kynnettäessä räätäli J.K. Vilander; sama lahj.
8. Tasataltoa, "karjalaista muotoa" ja ruskeata kiveä, 106 mm. ptk., 35+ mm. lv., 24 mm. pks. Löyd. Keltaniemen kylän Ilmavallan torpan likeltä "ukkoson kaataman koivun juurten alta tasaiselta kalliolta (!)" läheltä Ruotsalaisen järven rantaa; tavattu Kalkkisten kylästä.
9. Säännöllisen muotoinen tasataltoa, suorakaitteen muotoisella poikkileikkauksella, mureata rakeista saviliuskamaa, 117- mm. ptk, 42 1/2 mm. lv., 19 mm. pks., Torppari Matti Arola löytänyt sen torppansa likeltä, Urajärven kylän Tornion talon suota ojittaessaan; taltoa ollut nojallaan suurta kiveä vastaan.
10. Rikotun ja väillinaisesti hiottun tasataltan teräpuoli, harmaan ruskeaa kiveä, 65 mm. ptk., 52 mm. lv., 18 mm. pks., Vesi-Vehmaan kylän Ylä Karosten talon maalta kaatuneen puun juuren alta löyd.

2622.

Asikkala

11. Pieni jäännös tasataltan terästä, 29 mm. ptk., saman verran lv., 19 mm. pks., löytöseikat tuntemattomat; saatu Kurhilan kylän Sepästä.

Padasjoki

12. Terälle levenevä, kaarevalaskuinen tasataltta, pieni, 76 mm. ptk., 34 mm. lv., 20 mm. pks., Löysi Seitsenpään Inkilän pellosto, aivan Päijänteen rannalta kyntäessä Esaijas Inkilä noin parikymmentä vuotta takaperin.

13. Vaillinaisesti sepitetty pieni tasataltta, 72+ mm. ptk., 38+ mm. lv., 15 1/2 mm. pks. Löyd. saman paikan likeltä, kuin edellinenkin, tämän, sekä edellisen, lahj. Esaijas Inkilä.

14. Vaillinaisesti sepitetty terälle levenevä ohut kourutaltta, vienosti kaarevalla terällä, 121 mm. ptk., 49 mm. lv., 19- mm. pks., Toritun kylän Alhon talon maalta likeltä Alhonjärven pohjoista rantaa 1 1/2 kyyn. syvyydestä savimaasta löytänyt Jussi Oitto.

15. Pieni taltan jäännös, 45 1/2 mm. ptk., 31 1/2 mm. lv., 13 1/2 mm. pks., löyd. Virmaalan saarelta; saatu Nyystölästä.

L a m m i

16. Poikkikirves, vaillinaisesti sepitetty, suorakaiteen muotoisella poikkileikkauksella, 131 1/2 mm. ptk., 53 1/2 mm. lv., 24 mm. pks., Löyd. Lieson kylän Hietavalkamasta Lieson järven rannalta. Saatu Lieson Mäkelän torpasta.

17. Tasataltta, "ylöspäin kapenevalla poikkileikkauksella" (karjalaista muotoa) vaalean viheri-

2622.

L a m m i

- ää kiveä, 68 1/2 mm. ptk., 32 mm. lv., tasalevyinen, 20 1/2 mm. pks. Löyd. Lieson Pöystylän maalta; saman talon isäntä lahjoitti.
18. Kourutaltoa, kaunirakeista vihertävää kiveä, 105+ mm. ptk., 23 1/2 mm. lv., kantaanpäin kaveten, 18 mm. pks.; poikkil. , terän muoto ulospäin pistävä ja kaareva, kouru lyhyt. Löyd. Lieson kylän Matoniemen maalta Haukkakallion aholta Nerosjärven rannalta toistakymmentä vuotta sitten.
19. Pieni tasataltoa, latteaa muotoa, 66+ mm. ptk., 37 mm. lv., 15 mm. pks., vihertävää kiveä, Löyd. Lieson kylän Koivuniemen talon pellosta kynnettäessä liki vettä; löytäjä Heikki Riiman lahj.
20. Terältä rikottu kourutaltoa, kaunis, ruskean värinen, 127 mm. ptk., 45+ mm. lv., kantaanpäin kapeneva, 29 mm. pks.; poikkil. puolipyöreä, samoin terän muoto, kouru syvä ja pitkä. Löyd. aikoja sitten Vähän-Evon takamailta; saatu saman kylän Lehmälästä.
21. Kaksoistaltoa, (kouru- ja tasataltoa) vihertävän värinen, 113 1/2 mm. ptk., 37 2/3 mm. lv., 19 mm. pks.; poikkil. , kouru matala ja kourutaltan terä poikki hiottu. Löytänyt Puomin Joonas Vähän-Evon Jyrängön pellolta liki jokea kynnöksestä.
22. Tasataltan terä, rikottu ja kaaputettu, 39 mm. ptk., 48 1/2 mm. lv., 16 mm. pks.; Löyd. Evon kylän Ukon perintötorpan Luhtakoski nimisestä

2622.

L a m m i

pellosta, kyntäessä; mainittu olleen pian korttelia pitkän.

23. Vaillinaisesti hiottu, terälle levenevä pieni tasataltta, 51 1/2 mm. ptk., 40 mm. lv., 19 mm. pks. Löyd. n.v. 1886 Vähän-Evon Nuijalan torpan Riihivainion pellon ojan syrjästä.
24. Kourutalтта, puolipyöreällä poikkileikkauksella, matalalla kourulla ja poikkilasketulla terällä, 104 mm. ptk., 36 mm. lv., 22+ mm. pks. Löyd. Mulkolan kylän Ali-Mäkelän pellosta, ihan Mulkolan järven rannalta.
25. Kirves, (oiko-, kannasta ja terän kulmasta säretty), 83 mm. ptk., 45 mm. lv., 26 mm. pks., poikkil. soikea, terän laskut suorat. Löyd. Tommilan kylän Nuuttilan maalta monet ajat sitten.
26. Terälle levenevä, kaareva laskuinen talтта, suorakaiteenmuotoisella poikkileikkauksella, 76 mm. ptk., 45+ mm. lv., 17- mm. pks., Löyd. Arrakorven kylän Taavelan talon pellosta saatu Koskella.
27. Terästä rikottu matalakouruinen kourutalтта, 72 mm. ptk., 31+ mm. lv., 21 mm. pks., poikkil. . Löyd. Lammin kirkon tienoilta Pääjärven rannalta, saatu Takaperän kylän Vuorenpään torpasta.
28. Ohut, pieni tasataltta, kaareva laskuinen, 55 1/2 mm. ptk., 39 m. lv., kantaanpäin kaarten, 11 mm. pks. Löyd. v. 1884 Etolan kylän Särkän talon pellosta.

K o s k i.

2622.
Hollola.

29. Kiviaseen tekele, vasta lohottu, ei lainkaan hiottu, kuuteloliuskamaa, 123- mm. ptk., 55 mm. lv., 20 mm. pks. Löyd. Sarvan kylän Ylätalon pellosta savimaasta liki Vesijärven rantaa.
30. Pieni saviliuskamainen tasataltta, lyhyellä laskulla, 55 mm. ptk., 38 1/2 mm. lv., 13 1/2 mm. pks.
31. Jäännös särmäiseksi hiotusta kourutaltasta, 82+ mm. ptk., 35 mm. lv., 25 1/2 mm. pks.
32. Jäännös tasataltan teräpuolesta, 39 2/3 mm. ptk., 34 mm. lv., 12 1/2 mm. pks.
33. Pienoinen terästä rikottu kourutaltta, puoli-pyöreällä poikkileikkauksella, ruskea väriltään, 73 mm. ptk., 23+ mm. lv., 16 mm. pks. N:t 30-33 kaikki löyd. Vesijärven itä rantueelta Paimelan, Kallialan ym. kylien mailta ja lahjoittanut Maisteri Sederholm.
34. Lyhyt paksu rikottu taltta, terä hiukan kourulle laskettu, 88 mm. ptk., 49 mm. lv., 23 mm. pks.; väri vihertävä, poikkil. melk. suorakaide. Löyd. Heilammin kylän Eskolan talon maalta, samasta talosta saatu.

Luopioinen 35. Pinnalta ilman ja tulen syömä oikokirves, skandinavilaista muotoa, terältä vähän rikki, 115 + mm. ptk., 45 1/2 mm. lv., 29 1/2 mm. pks. Löyd. Lammin Lieson rajan läheltä Koskeilan talon pellolta, maan päällä. Löytäjän torpan emännän Kustaava Riimanin lahjoittama.

Kuhmoinen

36. Suuren tulessa turmeltuneen kirveen teräpuoli, 126 mm. ptk., 80 1/2 mm. lv., 38 1/2 mm. pks.; syrjät särmäiset, poikkileikkaus muuten suo -

2622.

Kuhmoinen

rakaide. Löyd. Lummenenjärven Salon saarelta kaskea polttaessa. Lahj. Vuorimäen nikkari .

37. Kappale suuremmasta kiviaseesta (kuokasta tahi tuurasta) -muotoisella poikkileikkauksella, 81- mm. ptk., 65+ mm. lv., 34 mm. pks. Löyd. Päijälän kylän takamaalta; lahj. sama kuin edellisenkin.

Hollola

38. Epäiltävä kiviase, kiilan muotoinen, väriltään harmaan vihertävä, 56 mm. ptk., 32 mm. lv. 22 mm. pks. Saatu yhdessä niiden 30-33 kanssa, löyd. samoilta paikoilta.

Asikkala.

39. Lyhyellä, hopealla kirjailulla varsiputkella varustettu keihäänkärki, samaa muotoa kuin esim. n:o 1614 Aspelinin kuvat IV, 37 $\frac{1}{2}$ sm ptk, 46 $\frac{1}{2}$ mm lv. Löyt. Pulkkilan kylän Vilpun talon maalta kasken kynöksestä main. talon setämies Aatami.

II Myöhemmän rautakauden esineitä.
(valok. 5419-20)

III. Myöhemmän aikaisia esineitä:

Nastola

41. Suurisilmäinen pitkälapainen rautakirves, -näköinen, 210 mm. korkea, 90+ mm. kasain väli, silmän pituus 119 1/2 mm. Löyd. Immilän kylän Äijälän talon maalta Salajärven rannalta kyynärän syvästä mudasta, saatu samasta talosta.

2622:40. Kapea varsiputkella varustettu keihäänkärki, 238 mm ptk, 28-mm lv., muoto sama kuin Aspelin kuvat IV, n:o 1565. Löyd. samasta paikasta kuin edell. vaihtaka myöhemmin.

Asikkala

42. Vuolukivinen, nelikorvainen syrjästä rikki mennyt kuppi (kastemalja?) -näköinen, n. 11 cm. korkea, ja n. 20 1/2 cm. laaja. Löyd. Vähä-Äinäisten kylästä majuurska Lindin talon maalta erään entisen kartanon sijalta; lahj. maist. Sederholm.

Hollola

43. Malmisen kuula mm. läpimitaten; löyd. Vesijärven itärannalta ja lahj. maist. Sederholm.

2623.

Kuurinmaa

Liiviläisiä esineitä, jotka ylioppilas W. Wallin keräeli syksyllä 1888 matkallaan